

A 1795/kultur

Framlagt av Den socialdemokratiska gruppen
Behandlas i Utskottet för kunskap och kultur i Norden

**Medlemsförslag
om nordisk handlingsplan för friluftslivet****Förslag**

Den socialdemokratiska gruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att ta fram en nordisk handlingsplan för friluftslivet som bygger på de fem punkterna nedan

att NordForsk får i uppdrag att bedriva forskning kring: Nordiskt friluftsliv kopplat till folkhälsa, det vill säga hur får vi fler barn, unga och vuxna att delta i friluftaktiviteter? Samt undersöka varför en del väljer bort friluftsliv – finns det barriärer? Och hur kan fler utöva friluftaktiviteter utan att naturen påverkas negativt?

att överväga att genomföra ett gemensamt nordiskt friluftslivsår under de närmaste åren. Det innebär att friluftslivet skulle uppmärksammas brett i Norden genom olika arrangemang, seminarier och att våra invånare erbjuds ökade friluftaktiviteter för att stimulera rörelse utomhus för ökad folkhälsa

Bakgrund

Naturupplevelser och närheten till skog och mark är viktigt för många människor som bor i Norden. Naturen ger oss ett ökat välbefinnande och forskning visar att vistelse i skog och mark gör oss mindre stressade. Efter 4-5 minuter i naturen går pulsen och blodtrycket ner och stresshormonerna minskar i kroppen. Att röra sig ute i naturen har en väldigt god effekt på hälsan. Friluftsliv innebär till exempel att promenera utomhus, cykla, ströva i skog och mark, segla, rida, åka skidor och långfärdsskridskor. Det ger oss hälsosam fysisk aktivitet, rekreation och ökade kunskaper om naturen.

Det är positivt att friluftslivet ökar i popularitet i Norden och att allt fler söker sig ut i naturen för upplevelser, aktiviteter och ökad livskvalitet. Norden upplever också en ökad naturturism. Det är bra på många sätt och vis, men ställer samtidigt krav på att naturen skyddas och att infrastrukturen ses över när fler människor ger sig ut. Till exempel finns det ett ökat behov av att ta hand om olika former av avfall. Det är viktigt att ha en organisation för detta.

För att värna friluftslivet, få fler att utöva aktiviteter utomhus samt värna naturen bör en nordisk handlingsplan för friluftslivet tas fram som bland annat innehåller:

1. Forskning. Det har forskats ganska lite kring friluftslivet i Norden och den forskning som har bedrivits handlar främst om utövarna. Men för att locka ut fler i naturen skulle en intressant studie vara, friluftsliv och folkhälsa, dvs vilka söker sig inte till friluftslivet? Finns det barriärer för att utöva friluftsliv? Hur får man fler barn och unga att delta i friluftaktiviteter? Och hur kan fler utöva friluftaktiviteter utan att naturen påverkas negativt?
2. Värna friluftslivets ideella organisationer. Friluftslivet i Norden består av många styrelser, ledare och engagerade medlemmar. Att engagera sig i föreningslivet leder till ett rikare socialt liv med kompisar, aktiviteter och ökad kunskap kring föreningsdemokrati. Men det är samtidigt angeläget att se över att lagar och regler inte begränsar den ideella sektorns möjlighet att verka och utöva sin verksamhet.
3. Ökad turism. Det är positivt att naturturismen ökar i Norden, framför allt med tanke på den goda effekt som skog och mark har på människan. Men det innebär också att när fler människor vistas ute påverkas vår natur. Det är viktigt att värna allemansrätten, så att inte markägare vill inskränka möjligheten att ströva fritt. Det är också angeläget att skydda växter och buskar runt våra vandringsleder, så att de inte trampas ner. När fler människor söker sig ut ökar också behovet av parkeringsplatser, toaletter, papperskorgar och sophämtning. Något som inte alltid har hunnit byggas ut i takt med den ökade efterfrågan – och ibland är det också oklart vem som ska betala för den infrastrukturen. Det är viktigt att det finns en tydlighet kring detta, det vill säga vem som har ansvar för de olika delarna.

4. Klimatet och växthuseffekten. Många forskningsrapporter vittnar om stora klimatförändringar och vårt behov av att minska flygandet. Istället för att ta flyget under semestern finns det stora möjligheter att semestra i närområdet. Det kan ske genom att till exempel båtlufta i skärgården, vandra i fjällen och bo på vandrarhem i vacker natur. Turistorganisationerna kan få i uppdrag att informera om klimatsmarta semestrar. Det blir en stor klimatvinst om invånarna i Norden väljer att semestra i närområdet istället för att resa långt bort.
5. Integration. Under 2015 flydde många människor från krig och förtryck till Norden. Det är viktigt att snabbt integrera nyanlända så att de blir en del av våra samhällen. Föreningslivet – där friluftslivet ingår – är en bra arena att välkomna människor till. I Sverige fick friluftslivet ett ökat anslag för att vara med och välkomna nyanlända in i det svenska samhället. Det är positivt om friluftslivet i hela Norden kan arbeta vidare med integration av nyanlända.

Reykjavik, den 22 januari 2019

Annette Lind (S)

Emilia Töyrä (S)

Erkki Tuomioja (sd)

Eva Lindh (S)

Gunilla Carlsson (S)

Ingalill Olsen (A)

Jorodd Asphjell (A)

Karin Gaardsted (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Martin Kolberg (A)

Nina Sandberg (A)

Per-Arne Håkansson (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Tony Wikstrøm (ÅSD)